

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/34/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2714207021
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2714207021.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členov senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Martina Holiča v právnej veci žalobcu: E. H., nar. XX. G. XXXX, bytom E., D. XXX/XX, zastúpeného advokátom: JUDr. Ján Pekar, Skalica, Potočná 191/39, proti žalovanej: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpenej: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Skalica z 8. decembra 2016 č. k. 7C/802/2014-132 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **r u š í** a vec **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že zmluva o revolvingovom úvere č. 8500016973 zo dňa 24. októbra 2012 je neplatná a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania mal rozhodnúť súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku. Žalovanej bola uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za návrh vo výške 99,50 eur. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 3 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 3, 4 písm. a/, h/, k/, ods. 5, 6, § 54 ods. 1, 2, § 489 O. z. (Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), § 3 ods. 3, 5 ZoOS (zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov), § 1 ods. 1, 2, § 2 písm. i/, j/, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 písm. a/, b/ ZoSÚ (zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), ako i článkom 3b. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o neprijateľných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Vecne zdôvodnil tým, že žalobca mal na požadovanom určení naliehavý právny záujem, vychádzajúc z ustanovenia § 3 ods. 5 ZoOS. Vo všeobecnosti platí, že spotrebiteľ sa môže domáhať ochrany svojho práva proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany proti porušiteľovi na súde. Za naliehavý právny záujem považoval súd prvej inštancie podporne i právnu istotu žalobcu v otázke skutočnej výšky dlhu, keďže tvrdí, že úver už tri krát zaplatil. Súd prvej inštancie konštatoval, že medzi stranami sporu nebola uzavretá revolvingová zmluva, ale na základe jednorazového poskytnutia finančnej sumy bola uzavretá spotrebiteľská zmluva. Súd sa osobitne zaoberal každou zmluvnou podmienkou, ktorej neplatnosti sa žalobca domáhal. Posudzoval súčasne pojem značnej nerovnováhy s cieľom posúdiť právne postavenie spotrebiteľa. Súd prvej inštancie skúmal, či zmluvné podmienky, ktorých neplatnosti sa žalobca domáhal, obsahujú niektorú z klauzúl z ustanovenia § 53 ods. 4 O. z.. Súčasne vyhodnocoval prednostne platnosť jednotlivých bodov spotrebiteľskej zmluvy, s poukazom na § 39 O. z., ako i § 3 ods. 1 O. z.. V zmluve uvedená ročná úroková sadzba úveru 70,01% (revolving 80,98%) súdom kvalifikovaná ako odplata, podstatne prevyšovala odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Ak je zmluvné dojednanie o výške ročnej úrokovej sadzby absolútne neplatné, nemôže byť platné ani dojednanie o výške RPMN (pri úvere 66,56%, pri revolvingu 70,01%). Žalobca žiadal vyhlásiť za neplatné zmluvné podmienky obsiahnuté v bode 8 a v bode 8.1, 8.4 veta prvá

až štvrtá, označené ako „Dohoda o poskytnutí služby“. Súd prvej inštancie kvalifikoval dojednanie ako spôsobujúce hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Dohoda o ročnej úrokovej sadzbe pri úrokoch aj revolvingu v zmluve, je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi v zmysle § 39 O. z.. Výšku odplaty, ktorú žalovaná strhla zo schváleného úveru, za v budúcnosti možnú žiadosť o odklad splátok, vo výške 367,49 eur a 167,04 eur, kvalifikoval ako absolútne neprimeranú službu, ktorú žalovaná poskytla, i výške poskytnutého úveru (revolvingu). Zo schváleného úveru 1.500 eur žalovaná potom siahla sumu 367,49 eur. Zníženie poskytnutého úveru o uvedenú sumu je neprimerané, už vzhľadom na to, či vôbec dlžník túto službu v budúcnosti využije. Z internetovej stránky NBS súd prvej inštancie zistil, že pri spotrebiteľských úveroch v októbri 2012, s dobou splatnosti do jedného roka, bola priemerná úroková sadzba 14,63% ročne, teda takmer dva a pol krát nižšia ako v spornej zmluve (32%). Ide o úžernícku odplatu, úrok, ktorý je potrebné považovať za neplatný. Platbou poplatku splatného až uzavretím dohody o poskytnutí služby sa žalobca vzdal finančných prostriedkov v prospech veriteľa bez toho, aby dostal vzájomné protiplnenie. Takéto konanie veriteľa súd prvej inštancie kvalifikoval ako nekalú obchodnú praktiku, priečiacu sa dobrým mravom a preto zmluvné podmienky 8.1 a 8.4 veta prvá zmluvy považoval za absolútne neplatné podľa § 3 ods. 1 a § 39 O. z.. Dohodu o započítaní pohľadávok, obsiahnutú v bode 8.4 veta druhá až štvrtá zmluvy, označil súd prvej inštancie za obchádzanie zákona, lebo veriteľ dosiahol nevyplatenie dlžníkovi celej výšky schváleného úveru, ale sumu zníženú o odmenu za poskytnutie služby o možnosti povoliť splátky úveru (revolvingu). Ide tu o rozpor s dobrými mravmi, neprijateľnú zmluvnú podmienku a teda bol daný dôvod, pre ktorý zmluvné podmienky súd prvej inštancie vyhlásil za neplatné. Aj napriek teórii zachovania platnosti zmlúv v zmysle právnej istoty účastníkov (porov. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/67/2008), napriek tomu súd prvej inštancie konštatoval neplatnosť právneho úkonu v celom rozsahu. Vystala otázka, či by zmluvné strany mali vôľu na kontrakte bez neplatných klauzúl. Predmetná zmluva vykazovala závažné vady aj čo do podstatných náležitostí zmluvy, a preto je mimoriadne nebezpečná pre spotrebiteľov (umožňuje zbavovať spotrebiteľa majetku s využitím inštitútu zakázaných neprijateľných zmluvných podmienok). Používanie takejto zmluvy evidentne zakladá nekalú obchodnú praktiku, ktorá je zakázaná. Za stavu, že vady predmetnej zmluvy sa dotýkajú podstatných náležitostí, z mesačnej splátky sa nedá určiť, čo z nej pripadá na istinu, úroky a poplatky, vrátane dôležitej časti o ročnej úrokovej sadzbe, odplate za poskytnutie odkladu splatnosti úveru, vzájomné započítanie pohľadávok, nebolo bezvadného hlavného bodu v zmluve. Preto súd vyhodnotil celú zmluvu ako absolútne neplatnú, berúc do úvahy aj ustanovenie § 41 O. z., prihliadajúc na povahu právneho úkonu, jeho obsah, ktorý zakladá hrubú nerovnováhu práv a povinností v neprospech slabšieho spotrebiteľa. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého vznikol nárok na náhradu trov konania úspešnému žalobcovi, voči neúspešnej žalovanej.

2. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalovaná, navrhujúc jeho zmenu zamietnutím žaloby. Odvolanie odôvodnila tým, že súd jej procesným postupom znemožnil uskutočňovať prislúchajúce procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie sa nevysporiadal s tvrdeniami, ktoré uvádzala, ani neprihliadal na jej vyjadrenie. Na podporu svojej argumentácie poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ÚS SR“) sp. zn. IV. ÚS 115/03, ako i rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) sp. zn. 3Obdo 35/2009. Rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 dáva za pravdu argumentácii, pre ktorú sa poskytnutý úver nepovažuje za bezúročný. Súd sa má vyjadrením a argumentmi účastníka zaoberať a vysporiadať sa tak, že uvedie ktoré majú k veci vzťah a ktoré nie, z akých dôvodov. Súd prvej inštancie neuviedol, čo považuje za hlavné body zmluvy, napriek tomu konštatoval, že zmluva o revolvingovom úvere má byť neplatná, lebo vady sa týkajú esenciálnych podstatných náležitostí. V rozhodnutí sa zdôvodňuje neplatnosť úrokovej sadzby ako celku. Takýto postup nie je možný, i s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 6 O. z., ako i § 502 Obchodného zákonníka. Prednostné použitie O. z. na spotrebiteľské vzťahy bolo zavedené až s účinnosťou 1. apríla 2015. Na uzavretú zmluvu sa môžu použiť len tie predpisy O. z., ktoré v roku 2009 osobitne upravili otázky neregulované Obchodným zákonníkom. Aj podľa stanoviska útvaru dohľadu nad finančným trhom, zmluva o úvere je typovou zmluvou, ktorá nemá obdobu v O. z.. Prednostné použitie ustanovení O. z. je prípustné pre vzťahy založené po jeho účinnosti. Ak zákonodarca chcel, aby norma pôsobila aj na vzťahy, ktoré vznikli v minulosti, musí tak učiniť dostatočne jasným spôsobom, ideálne zavedením nového režimu a mechanizmu uplatnenia týchto práv. Ak dotknuté ustanovenie chýba, takáto úprava sa použije len na právne vzťahy, ktoré vznikli najskôr 1. apríla 2015. Podľa § 502 Obchodného zákonníka ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššej prípustnej výške, pretože nebolo možné vysloviť neplatnosť celého

dohodnania o odplate. Súd prvej inštancie tiež nezohľadnil skutočnosť, že dohoda o poskytnutí služby je samostatne uzavretá (osobitným úkonom) a podpisovaná. Zmluva o úvere mohla vzniknúť bez uzavretia dohody o poskytnutí služby, preto žiadna skutočnosť týkajúca sa tejto dohody nemôže byť ani dôvodom neplatnosti úverovej zmluvy. Ustanovenie § 53 ods. 6 O. z. sa vzťahuje na odplatu za spotrebiteľský úver. Dané ustanovenie sa na iné odplaty ako zapožičanie peňažných prostriedkov nepoužije (napr. nie na cenu tovaru na základe kúpnej zmluvy, služby poskytované podľa dohody o poskytovaní služieb). Je neprijateľným a vecne neodôvodneným postupom, aby súd odplatu za službu porovnával s úrokovou sadzbou za požičanie peňazí. Porovnávajú sa absolútne odlišné veci. Súd prvej inštancie sa nedôsledne vyporiadal i s aplikovateľnosťou ním uvádzaných právnych noriem. Právny poriadok pritom pozná napr. tzv. prenumeračnú kúpu, čiže platba vopred nemôže byť bez ďalšieho dôvodom neprijateľnosti. Neobstojí ani úvaha súdu prvej inštancie, že spotrebiteľ už zaplatil a službu ešte nevyužil. Na podporu svojej argumentácie žalovaná poukázala na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie C-42/15, ktorým rozhodnutím bola súdna prax, vyžadujúca rozčlenenie splátky, označená za porušenie smernice a postup nad jej rámec. Žalovaná poukázala aj na článok 10 ods. 1 písm. h/ smernice, ako i iné jazykové verzie smernice. Predmetná smernica má v rámci úniijného práva povahu plnej harmonizácie a na jej znenie sa preto pri výklade vnútroštátneho práva musí prihliadať. Žalobkyňa označila na podporu svojej argumentácie i rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/111/2014.

3. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť. Súd prvej inštancie zhodnotil skutkový stav veci a aplikoval na vec príslušné právne normy. Rozhodnutie je dostatočne odôvodnené. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/2/2016. Za podstatné náležitosti zmluvy súd považuje možnosť z mesačnej splátky určiť, čo pripadá na istinu, úroky, ročnú úrokovú sadzbu, odplatu za poskytnutie úveru a vzájomné započítanie pohľadávok. Podľa § 52 ods. 2 O. z. v znení ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa použijú na vzťahy, aj keď je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Na spotrebiteľské právne vzťahy sa preto vždy prednostne použijú ustanovenia O. z., ak je to na prospech spotrebiteľa. Neprijateľnosť dohody o poskytnutí služby je len jedným z faktorov, v dôsledku ktorých súd vec vyhodnotil tak, že zmluva o úvere je absolútne neplatná. Aktuálny právny poriadok Slovenskej republiky, obsahuje povinnosť rozpisovať splátky na istinu, úrok a poplatky (ZoSÚ). Žalobca poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci Home Credit Slovakia c/a Klára Biróová. Ustanovenie § 9 ZoSÚ má za cieľ ochranu spotrebiteľa tak, aby dodávateľ bol povinný spotrebiteľovi ešte pred uzavretím zmluvy alebo priamo v nej poskytnúť prehľadne všetky relevantné údaje, na základe ktorých sa spotrebiteľ rozhodne, či zmluvu o úvere uzavrie alebo nie. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok ako istiny, tak aj úrokov, ako aj iných poplatkov, čo v danom prípade neobsahuje.

4. Žalovaná v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu k odvolaniu uviedla, že pripustením výkladu úniijného práva by došlo k tvrdeniam contra legem. Právny poriadok neupravuje rozdelenie splátky, a to ani úniijné právo. Smernica ani vnútroštátne právo nezakotvujú právo na rozpis splátky v zmluve. Na podporu svojej argumentácie poukázala žalovaná na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci Pfeiffer. Význam a aplikovateľnosť nepriameho účinku v horizontálnych vzťahoch potvrdilo aj rozhodnutie vo veci Küçükdeveci C-555/07. Súd členského štátu nemôže na úniijné právo, ktoré by mal zohľadniť pri dodržaní nepriameho účinku, nazerať ako na porušenie vlastného právneho poriadku. Účelom právnej úpravy rozčlenenia splátky je to, aby bol spotrebiteľ informovaný o svojej povinnosti. Vo veci Konstantinos Adeneler C-212/04, Pupino C-105/03 Súdny dvor Európskej únie vymedzil hranicu povinnosti eurokonformného výkladu ako hranicu contra legem. Od uvedeného je potrebné odlíšiť contra verba legis (prístup, kedy v rámci možných výkladových metód sa prijíma a hľadá taký výklad, ktorý umožňuje uplatnenie nepriameho účinku pri zachovaní účelnosti zákona a slov zákona ustupujú do úzadia). Žalovaná opätovne poukázala na rozhodnutie C-42/15.

5. Žalobca v písomnom vyjadrení k vyjadreniu vyjadril nesúhlas s argumentáciou žalovanej. Súd prvej inštancie sa podrobne vyjadril k jednotlivým bodom dohody o poskytnutí služby. V rámci práva na spravodlivý proces je daná povinnosť náležite súdne rozhodnutie odôvodniť. To však neznamená, že súd je povinný vysvetľovať účastníkom odbornú terminológiu a definovať pre nich pojem podstatné náležitosti. Žalobca opätovne poukázal na ustanovenie § 52 ods. 2 O. z. v znení do 24. októbra 2012. ZoSÚ sa prednostne použije na právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou, neobsahuje možnosť priznať veriteľovi úroky za úver v najvyššej prípustnej výške. Počíta s možnosťou, že veriteľ nebude oprávnený požadovať žiaden úrok ani poplatky. Súd prvej inštancie vyhodnotil zmluvu o úvere ako

celok neudržateľnú a z toho dôvodu za absolútne neplatnú. Súdny majú povinnosť interpretovať právny poriadok SR v súlade so smernicou. Vnútroštátne súdy musia skúmať, či môžu smernici priznať aspoň účinok nepriamy, teda či môžu zákon vykladať eurokonformne. Tento nepriamy účinok smernice a eurokonformný výklad nie je absolútny, pretože nemôže nahradiť výslovné znenie zákona (jednálo by sa o výklad contra legem). Žalobca poukázal na rozhodnutiu Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/65/2015 a 10Co/326/2016. Zámerom zákonodarcu bolo transponovať smernicu v celom rozsahu a nebolo, aby ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ bolo v rozpore s čl. 10 ods. 2 smernice, avšak zákon sa „do konfliktu“ so smernicou dostal v dôsledku priznania vyššej ochrany spotrebiteľa, stanovením požiadavky rozčlenenia splátky na istinu, úroky a iné poplatky, aby mal spotrebiteľ vedomosť, v akej výške bude platiť istinu a v akej výške úroky a ostatné poplatky. Preto nemožno preklenúť eurokonformným výkladom, že ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ len spresňuje, čo splátka zahŕňa. Dve rôzne zákonné formulácie predmetnej obsahovej náležitosti ZoSÚ, nemôže smerovať k jednému výkladu. Údaj o tom, aká časť splátky bude započítaná na istinu a aká na úroky, je preto pre spotrebiteľa pri uzatváraní úverovej zmluvy zásadný a tento údaj by mal byť mu k dispozícii pred podpisom úverovej zmluvy. Podľa rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/326/2016 zákonodarcu vychádzal z odlišností pojmov členenie (rozpis) splátky a amortizácia úveru, vzhľadom na ich odlišný účel. Cieľom rozčlenenia splátok bolo informovanie spotrebiteľa o nákladovosti úveru, za účelom rozpoznanie podmienok splácania úrokov a poplatkov v čase uzatvorenia úverovej zmluvy. Požiadavka poskytnúť spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, ako i jej obsah sa vzťahujú na dohodu o amortizácii istiny.

6. Odvolací súd podľa § 34 CSP (Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 Z. z.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 2 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovanej je potrebné vyhovieť.

7. Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

8. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie rozhodoval o zmenenej žalobe, o pripustení zmeny však nerozhodol. Podľa § 139 CSP žalobca môže počas konania meniť žalobu so súhlasom súdu. O prípustnosti zmeny žaloby súd rozhodne spravidla na pojednávaní, na ktorom bola zmena navrhnutá, alebo na pojednávaní, ktoré nasleduje bezprostredne potom, ako bola zmena žaloby uplatnená podaním mimo pojednávania (§ 142 ods. 1 CSP).

9. V prejednávanej veci podal žalobca návrh na zmenu žaloby (z jednoduchého žalobného návrhu na zložený žalobný návrh), keďže požiadal, aby súd prvej inštancie pripustil zmenu žaloby, tak, že ďalší navrhovaný výrok súdneho rozhodnutia (eventuálny petit) je pre prípad, ak súd prvej inštancie nevyhoví doterajšiemu (primárnemu) petitu (o určenie neprijateľných zmluvných podmienok) a určí, že zmluva o revolvingovom úvere je neplatná.

10. Ustanovenie § 141 CSP umožňuje súdu konať o zmenenej žalobe bez vydania rozhodnutia len v prípade, ak strana podá zmenenú žalobu ešte predtým ako súd pôvodnú žalobu doručil žalovanej (a o taký prípad v konaní tu nešlo).

11. Zložené žalobné návrhy pripúšťa právna teória aj prax. Eventuálny petit je žalobný návrh, ktorý žalobca formuluje popri inom (primárnom) žalobnom návrhu. Žiada sa preto rozhodnúť o eventuálnom petite iba pre prípad (in eventum), ak súd primárny petit zamietne. Ak súd primárnemu petitu vyhovie, o eventuálnom petite nerozhoduje.

12. Ak však súd dospeje k záveru o existencii okolností opodstatňujúcich petit v jeho druhej eventualite, rozhoduje podľa nej a prvý petit žaloby zamietne (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo 113/2010). Naopak, ak súd rozhodne podľa prvej eventuality petitu, o druhej už nerozhoduje. Vzájomný vzťah oboch petitov je teda daný tým, že súd sa môže zaoberať a rozhodovať o druhom (eventuálnom) petite až potom, kedy je zistená a preukázaná nedôvodnosť alebo neopodstatnenosť plnenia v zmysle primárneho petitu (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo 113/2010).

13. Procesné podmienky konania, medzi ktoré patrí aj žalobný návrh, skúma súd v každom štádiu konania (podľa § 384 ods. 4 CSP môže odvolací súd aj bez návrhu vykonať dôkazy na zistenie, či sú splnené procesné podmienky).

14. Z ustanovenia § 161 ods. 1 vyplýva pre súd povinnosť prihliadať kedykoľvek počas konania na to, či sú splnené procesné podmienky. Ide o jediný prípad, kedy nie je odvolací súd viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 2 CSP).

15. Za procesnú vadu sa považuje nedostatok procesnej podmienky, spočívajúcej v rozhodnutí súdu ultra petitem, teda ak súd priznal viac, než bolo žalobou uplatnené. V danom prípade súd prvej inštancie rozhodoval o nároku žalobcu na určenie neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere, napriek tomu, že v žalobe takýto návrh obsiahnutý nebol a o zmene žaloby rozhodnuté nebolo. Nebola preto naplnená procesná podmienka návrhu na začatie konania (t. j. žaloby), keďže o predmete konania, vymedzeného v žalobe, rozhodnuté nebolo a naopak o navrhovanej zmenenej žalobe rozhodované bolo, hoci sa zmenený návrh doposiaľ nestal predmetom konania (na základe uznesenia o pripustení zmeny žaloby).

16. Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. a/ zrušil, z dôvodu nespĺnenia procesnej podmienky konania a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. S poukazom na dôvod zrušenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, ako i prvotnú aplikáciu ustanovenia § 389 ods. 1 CSP v danom sporovom konaní, nebol daný postup podľa ustanovenia § 390 písm. a/ CSP. Na rozhodnutie o zmene žaloby je vecne príslušný súd prvej inštancie.

17. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní, v intenciách vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu, rozhodnúť o návrhu žalobcu na zmenu žaloby (§ 139 CSP a nasl.). Následne po vymedzení predmetu konania, na základe tzv. zloženého žalobného návrhu, bude súd prvej inštancie pri ďalšom rozhodovaní postupovať podľa toho, ktorému z dvoch petitov vyhovie. Ak bude vyhovené eventuálnemu petitu, primárny petit súd prvej inštancie (s príslušným relevantným odôvodnením) zamietne. V prípade, že by vyhovel primárnemu petitu, o eventuálnom petite už samostatným výrokom nerozhoduje.

18. Súd prvej inštancie je pritom naďalej viazaný právnym názorom a zaväzujúcimi pokynmi odvolacieho súdu, ktoré boli vyjadrené v uznesení Krajského súdu v Trnave zo dňa 23. marca 2016 č. k. 10Co/416/2015-107. V zmysle uvedených pokynov bolo súdu prvej inštancie uložené predovšetkým posúdiť, k akému zmluvnému konsenzu medzi stranami konania dňa 24. októbra 2012 došlo, t. j. o aký zmluvný typ sa jednalo, počet zmlúv, k uzatvoreniu ktorých došlo (zmluva o spotrebiteľskom úvere vo výške 1.500 eur alebo zmluva o poskytnutí revolvingu 628,73 eur), a následne vyhodnotiť platnosť zmluvy (zmlúv) ako právneho úkonu.

19. Súdu prvej inštancie bola tiež zdôraznená nevyhnutnosť vysporiadať sa s relevantnými argumentmi žalovanej, s poukazom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky, preto súd prvej inštancie bol povinný doplniť argumentačný základ odôvodnenia svojho rozhodnutia aj vo vzťahu k obrane žalovanej.

20. Ustanovenie § 137 CSP uvádza jednotlivé druhy žalôb demonštratívne a iná súkromnoprávna žaloba je prípustná za predpokladu, že osobitný petit vyplýva z hmotného práva. Z dôvodu, že návrh na zmenu žaloby bol podaný už za účinnosti CSP, odôvodnenie súdneho rozhodnutia má reflektovať aj uvedené ustanovenie. Pri posudzovaní nedostatkov právneho úkonu je potrebné dôsledne rozlišovať, o akú vadu ide a v prípade neplatnosti právneho úkonu, je potrebné dôsledne skutkovo konkretizovať dôvod takejto neplatnosti, ktorý bude potom subsumovateľný pod príslušné ustanovenie O. z., v súlade s vnútroštátnou judikatúrou, ako i príslušnou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie (podľa čl. 3 CSP).

21. Súd prvej inštancie bude dbať tiež na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé s uvedením skutočností, ktoré považoval za preukázané a ktoré nie, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, príp. prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania, teda i žalovanej, ktorá na uvedený nedostatok poukazovala.

22. Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvej inštancie, v intenciách vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu, postupovať v súlade s ustanovením § 220 CSP a preskúmateľným spôsobom vyjadri skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých vec posúdil a rozhodol.

23. Svoj právny záver zdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, vrátane žalovanej, dá odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (rozhodnutia Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

24. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

25. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.